

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

vej. Og her har de små lande og ikke mindst Danmark en mission indenfor Atlantpagtens organisation.

Jeg kan ikke undlade at sige, at jeg savner en selvstændig stillingtagen fra dansk side, når problemer både indenfor De Forenede Nationer og indenfor Atlantpagten drøftes. Danmark har der ganske særlige forhold, som kan komme i betragtning. Og hvorfor fremhæver man ikke i højere grad nødvendigheden af at søge forståelse med modparten? Da arbejderpartierne i de nordiske lande udsendte deres fredsappel, burde man indenfor Atlantpagtlandene have interesseret sig for at føre denne tanke videre, og et officielt dansk initiativ ville have været på sin plads. Med udgangspunkt i Niels Bohrs forslag om større åbenhed og diskussionsfrihed i landene var der også et særdeles godt grundlag for et dansk initiativ. Men man mærker ingen selvstændig dansk indsats netop på områder, hvor vi fra dansk side havde muligheder for at yde noget selvstændigt til afspænding mellem de store magtgrupper.

Jeg finder endvidere grund til at understrege, hvad de tre partier, der har ansvaret for Danmarks medlemskab i Atlantpagten, ved mange lejligheder har fremført, at vurderingen af, hvad det enkelte land kan bære af forpligtelser økonomisk og militært, afgøres af os selv. Spørgsmålet om, hvordan Danmark skal tilrettelægge sine forhold med hensyn til forsvarets opbygning, med hensyn til forsvarets omfang, den militære tjenestetid o. s. v., er fremdeles et dansk anliggende, som må tilrettelægges under skyldigt hensyn til Danmarks særlige stilling.

Under disse forhold for Danmark råder jeg ikke til, at man skal skubbe fra sig forpligtelser, som med rette kan siges at påhvile os, men vi må have krav på at blive hørt, når vi fremfører sagligt velunderbyggede synspunkter om vort lille lands særlige stilling og særlige risiko indenfor den store militære alliance. Vi ligger i forsvarets yderste kæde mest udsat af alle Atlantpagtens lande. Dette må opfordre Danmark til at vise forsigtighed og tilbageholdenhed. Jeg tænker her også på den offentlige diskussion herhjemme, hvor de meget stærke ord, der ofte anvendes mod nabolande, ikke kan siges at have noget formål. Vi må også i den særlige situation, hvori vi befinder os i Danmark, uden at blive misforstået af Atlantpagtlandenes medlemmer, kunne gøre opmærksom på, når der af vestmagterne foretages handlinger overfor os, som ud-

nyttes af modparten og af kommunisterne herhjemme til skade for bedømmelsen af Danmark i Sovjetunionen. Vi må sige til vore demokratiske venner, der ikke altid kan være fuldt fortrolige med, hvordan tingene tager sig ud på denne side af kloden, at henvendelser til os, der har karakter af diktat eller trusel, sårer os, og det reagerer vi overfor. Vi er ganske vist kun et lille land, men vi er et folk, der har bestået som en fri og uafhængig nation igennem århundreder, og ingen magt i verden er i stand til at tage fra os den bevidsthed i vort sind, at vi er frie mennesker, der reagerer, når nogen går os for nær.

En propaganda som den, der kommer fra østblokken, er i almindelighed for primitiv til at øve nogen indflydelse på os, og det samme gælder efterhånden også en ikke ringe del af den amerikanske propaganda, som kommer til landet. Dette propaganda-materiale fra de store lande i øst og vest er udtryk for, hvor vanskeligt det er for store nationer at finde ind til tankegangen hos befolkningen i de små lande.

Vi må også have ret til at pege på, at Danmarks økonomiske ressourcer er små, og at krigsøkonomien i verden altid er ugunstig for vort folk. Den danske produktion er indstillet på fredelig syssel, og på disse områder måler vi os gerne med store nationer; men vi har ikke råstoffer til krigsproduktion, og når de store lande, der råder over råstoffer, oplagrer disse til krigsformål og vældige prisstigninger følger efter, klemmes Danmark inde i økonomiske forhold, som vi simpelthen ikke kan bære. Det er ikke mangel på vilje, og det er ikke for at skubbe byrder fra os, det rettelig påhviler os at bære, når vi siger, at en råvareprisstigning som den, vi oplever i dag, slår bunden ud under landets økonomi og tvinger befolkningen ned på et levestandardniveau, som giver chancer for den kommunistiske infiltration, som Amerika ellers på så storslået vis gennem Marshallhjælpen har hjulpet Europa til at undgå.

En meget betydelig udvidelse af den militære tjenestetid, der medfører, at vi må undvære en stor del af ungdommen i vort produktionsliv, hvor den ikke kan undværes, er også en alvorlig trusel overfor vor produktion og vor økonomi, og der kan gives gode saglige grunde for, at Danmark undlader at følge Amerikas henstilling om en udvidelse af tjenestetiden.

Der er for mig ingen tvivl om, at opdelingen i de to store magtblokke i verden har øget faren for krig. Jeg tror ikke på teorien om, at når øst og vest hver for